

KANSALLISEN METSÄSTRATEGIAN HANKEVIESTINTÄOHJE

Monipuolinen ja moniarvoinen viestintä metsäalan kokonaiskestävyyden vahvistamisesta ja metsistä saatavan kokonaisyvinvoinnin kasvattamisesta on keskeinen osa Kansallisen metsästrategian ja sen hankkeiden toteuttamista. Tämä viestintäohje kertoo, miten hankkeen viestintä kytketään metsästrategian tavoitteisiin ja mitä viestintätoimia hankkeilta edellytetään.

Hankkeissa tehtävän viestinnän tavoitteena on **herättää luottamusta** siihen, että Suomen metsäala pyrkii vakavasti ja kunnianhimoisesti huomioimaan kaikki kokonaiskestävyyden osa-alueet: taloudellisen, ekologisen, sosiaalisen ja kulttuurisen kestävyyden.

Luottamuksen rakentaminen ja ylläpitäminen on viestinnän tärkeimpiä mutta myös vaativimpia tavoitteita. Luottamusta vahvistetaan avoimella ja ymmärrettävällä, tosiasioihin pohjautuvalla, pitkäjänteisellä viestinnällä, jossa eri näkökulmat otetaan huomioon. Hyvä viestijä osaa kertoa ymmärtävänsä erilaisia mielipiteitä ja myös omaan asiaansa kohdistuvaa kritiikkiä.

Viestintä on parhaimmillaan innostavaa, luovaa, kiinnostavaa ja ajatuksia herättävää. Luottamukseen pyrkivä viestintä ei koskaan huuda, painosta, propagoi tai tyrkytä omaa asiaansa. Luottamus rakentuu **vuorovaikutuksessa**. Viestin saa perille, kun vastaanottaja kokee, että häntä kuunnellaan ja hänet halutaan aidosti mukaan keskusteluun. Tämä pätee yhtä hyvin sosiaalisessa mediassa kuin sidosryhmätilaisuuksissa.

KMS-hankeviestinnän **pääviesti** on kokonaiskestävyyden vahvistaminen. Pääviesti yhdistää hankkeiden viestinnän osaksi hyvää tarinaa, jota kerrotaan blogikirjoituksissa, tiedotteissa, verkkosivuilla ja somessa. Tarinan keskeisiä viestejä ovat kasvavan hyvinvoinnin luominen, monimuotoisuuden köyhtymisen pysäyttäminen sekä ilmastonmuutoksen torjunta ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen. Pääviestien rinnalla kulkee luottamusta vahvistavia sivuviestejä, jotka ilmentävät metsien erilaisten merkitysten ymmärtämistä. Sivuviestit rakennetaan kunkin hankkeen omien tavoitteiden ja kohderyhmien mukaan.

Hankeviestinnän ytimessä ovat asiantuntijoiden **blogit** ja niiden ympärille rakentuva keskustelu sosiaalisessa ja muussa mediassa. Blogikirjoituksessa luottamusta luodaan osoittamalla ymmärrystä aiheen mahdollisesti herättämiin huoliin, kritiikkiin ja vastaanottajan näkökantoihin. Kun ymmärrys vastakkaisistakin mielipiteistä on aitoa, se luo tasavertaista vuorovaikutusta ja keskustelua.

Hyvä viestintä vakuuttaa **tosiasioilla**. Metsästrategian hankkeissa tuotetaan ja sovelletaan parasta mahdollista osaamista ja tutkimustietoa. Tiedon hallitseminen vahvistaa luottamusta ja tiedon avulla pystytään **tarjoamaan ratkaisuja** ongelmiin – niin KMS-hankkeissa kuin blogikirjoituksissakin.

Viestintä on myös **johtamista**. KMS-hankkeissa tulee hallita ja tarvittaessa luoda yhteiset käsitteet, joilla ongelmia kuvataan ja joilla ne tullaan ratkaisemaan. Se, joka määrittelee käytettävät käsitteet, määrittelee myös sen mikä kussakin kysymyksessä on tärkeää. Aina parempi, jos ratkaisun käsitteet määritellään yhdessä sidosryhmien eli muiden viestinnän osapuolten kanssa.

KMS-HANKEVIESTINNÄN TOIMENPITEET

Jokaiselta KMS-hankkeelta edellytetään viestintää, joka tukee metsästrategian kokonaiskestävyyden vahvistamisen ja luottamuksen herättämisen tavoitteita. Katso myös malliviestit.

Jokaisessa hankkeessa tuotetaan:

1. **Blogeja**, joiden:

- a. tavoitteena on luottamuksen rakentaminen ja ylläpito
- b. pääviestinä on kokonaiskestävyyden vahvistaminen
- c. tehtävänä on ymmärtää käsiteltävästä aiheesta mahdollisesti nousevat vastakkaiset mielipiteet
- d. kirjoitusten vähimmäislukumäärä sovitaan näkökulmien, sivuviestien ja hankkeen koon mukaan
- e. julkaisualusta on ensisijaisesti hanketta toteuttavan organisaation verkkosivu tai muu kanava
- f. teksti toimitetaan myös ministeriöön julkaistavaksi yhteisessä blogitietopankissa.

SUOMALAISTEN
METSÄSUHTEIDEN TILA
Selvityksessä on
tunnistettu kuusi
erilaista metsäsuhteen
tunnetyyppiä, joita voi
hyödyntää viestinnän
kohderyhmien
määrittämisessä.

www.metsasuhteita.fi

2. **Someviestintää**, joka

- a. rakentuu KMS-hankeviestinnän kokonaiskestävyydestä kertovan pääviestin ympärille
- b. luotettavuuden saavuttamiseksi rakentuu vuorovaikutteisuudelle, avoimuudelle, tasapuolisuudelle ja ymmärrettävyydelle
- c. pyrkii ennakoimaan mahdollisia ristiriitoja ja tarjoamaan tutkimukseen ja tosiasioihin perustuvaa tietoa
- d. minimissään sisältää Twitter-viestin julkaistusta blogista (#metsästrategia, #KMShanke, hankkeen hashtag), mutta käyttää mahdollisuuksien mukaan myös muita kanavia
- e. parhaimmillaan luo ja luotsaa keskustelua

3. **Tiedote**, joka

- a. kertoo tiiviisti ja informatiivisesti muun muassa hankkeen tavoitteista ja sisällöstä, välitavoitteiden toteutumisesta, mahdollisista sidosryhmä- ja yleisötilaisuuksista sekä hankkeen päättymisestä
- b. yhdistää hankkeen metsästrategiaan ja sen tavoitteisiin
- c. julkaistaan hanketta toteuttavan organisaation verkkosivulla, uutiskirjeessä tai muussa kanavassa
- d. lähetetään medialle jakelulla, jonka koko ja laajuus määräytyy hankkeen ja tiedotettavan asian mukaan
- e. toimitetaan myös ministeriölle Metsästrategian yhteiseen tiedotepankkiin

SUOMALAINEN METSÄ –
TÄYNNÄ MAHDOLLISUUKSIA
Suomen metsiä käytetään
aktiivisesti, kestävästi ja
monipuolisesti. Erilaisten
metsiin liittyvien tavoitteiden
yhteensovittaminen
mahdollistaa metsistä
saatavan
kokonaishyvinvoinnin
lisäämisen.

4. **SWOT-analyysi**, joka sisältää

- a. hankkeen viestintää koskevien riskien ja mahdollisuuksien analyysin
- b. johtopäätöksen siitä, miten viestinnällä pyritään pienentämään riskejä ja hyödyntämään olemassa olevia mahdollisuuksia.

[Katso ja hyödynnä
MMM:n videota aiheesta](#)

BLOGI-ESIMERKKI

Monimuotoisuuslasit päähän

Metsäluonnon monimuotoisuuden turvaamisessa ja ylläpitämisessä on paljon väliä sillä, mitä myös ihan tavallisissa talousmetsissä tehdään luonnon hyväksi. Toimenpiteet eivät välttämättä ole isoja tai suuria taloudellisia uhrauksia vaativia. Pienilläkin teoilla voi vaikuttaa. Jokaisen metsänomistajan kannattaakin välillä tehdä kierros omassa metsässä ”monimuotoisuuslasit” päässään ja tarkastella metsäänsä tästä näkökulmasta: Mitä minä voisin tehdä paremmin tai toisin tai ylipäänsä eri tavalla kuin aikaisemmin? Missä voisi panostaa enemmän luonnonhoitoon?

Kierrokselle voi lähteä mistä tahansa oman metsän kulmasta ja arvioida ”monimuotoisuuskatseella” metsäänsä. Ensin voi tulla vastaan varttunut kasvatusmetsä, siinä voi jo alkaa miettiä tulevia säästöpuuryhmän paikkoja. Mielellään pyrkimyksenä saisi olla muodostaa kokonaan käsittelyjen ulkopuolelle jätettäviä sekapuustoisia ryhmiä.

Blogin kieli saa olla puhuttelevaa, rentoa ja jopa räväkkää, mutta sisältö tosiasioihin perustuvaa ja asiantuntevaa.

Usein säästöpuuryhmän paikat voivat löytyä luontevasti jostain taloudellisesti vähempiarvoisesta kohdasta. Sellainen voi olla vaikkapa pieni kostea painanne tai kallionnyppylä tai jokin kivikkoisen, vaikeakulkuinen kohta, jonne ei oikein muutenkaan pääse helposti. Hyvä on, jos ryhmän voisi jättää vähän reilumpikokoisena. Sekapuustoisuus on säästöpuuryhmässä aina plussaa, ja vielä jos löytyisi järeitä lehtipuita, niin aina vain parempi luonnonhoidon näkökulmasta.

Säästöpuista muodostuu aikanaan monelle lajille tärkeää lahoppuustoa. Lahoppuuta on ollut talousmetsissämme luonnontilaiseen metsään verrattuna niukasti. Moni laji on riippuvainen nimenomaan lahoppuustosta, ja erityisesti moni uhanalainen laji tarvitsee sitä pärjätäkseen. Lahoppuustoa olisi hyvä löytyä metsästä monipuolisesti; eri asteisesti lahonnutta puuta, sekä maa- ja pystylahoppuuta ja eri puulajeista koostuvaa lahoppuuta. Säästöpuuryhmät lisäävät myös metsän rakenteellista vaihtelua ja kerroksellisuutta. Niiden avulla on mahdollista ylläpitää monipuolaisuutta ja varsinkin huolehtia järeiden lehtipuiden esiintymisestä omassa metsässä.

Kävelylenkin jälkeen voi istahtaa hetkeksi ja juoda vaikka pullakahvit. Kun metsäänsä katselee monenlaisten lasien läpi, ymmärtää, miten hienoa on olla tänä päivänä metsänomistaja.

Sanna Kotiharju

Kirjoittaja on uusmaalainen metsänhoitaja ja luonnonhoidon asiantuntija Suomen metsäkeskuksessa. Juuret vahvasti Päijät-Hämeessä, mutta viihtyy myös suvun pientilalla Keski-Suomessa.

(Tätä malliblogia on lyhennetty alkuperäisestä, koko blogikirjoituksen voit lukea osoitteesta: www.metsaan-lehti.fi/blogi/sanna-kotiharju-monimuotoisuuslasit-paahan.html)

Houkuttele lukija kiinnostavalla ja yllättävällä otsikolla.

Blogin alussa voi ehdottaa, kysyä tai kertoa jonkin oman kokemuksen.

Pysy yhdessä aiheessa ja tuo siihen liittyvät faktat ja mielipiteet monipuolisesti esiin. Tarjoa ongelmaan ratkaisu.

Blogin loppu tiivistää vastauksen alussa heitettyyn ajatukseen tai kysymykseen.

Blogin kirjoittajasta voi kertoa jotakin henkilökohtaista. Kuva sekä kirjoittajasta että aiheesta lisää kiinnostavuutta.

TIEDOTE-ESIMERKKI

Talousmetsien luonnonhoitoon löytyy sekä halua että keinoja

14.12.2018

Metsänomistajia palvelevat toimijat ovat kehittäneet jo pitkään toimintatapoja, jotka edistävät metsien monimuotoisuuden turvaamista ja vesiensuojelua.

Viimeisen kolmen vuoden ajan kehittämistä on tuettu Suomen metsäkeskuksen, MTK:n, Metsäteollisuus ry:n, Tapion sekä maa- ja metsätalousministeriön yhteisellä Monimetsä-hankeella, jossa on luotu käytännön työkaluja luonnonhoitoon ja viety jo olemassa olevia keinoja entistä tiiviimmin osaksi metsissä tehtävää jokapäiväistä työtä.

Selkeä ja napakka otsikko, julkaisupäivämäärä

Tärkein ja kiinnostavin asia alkuun. Ajattele kirjoittavasi julkaisuvalmista uutisjuttua.

Suosi lyhyitä kappaleita ja lauseita. Käytä lainauksia. Muista kertoa ketä ja mistä henkilöt ovat.

”Hankkeen tavoitteena on ollut edistää monimuotoisuuden turvaamiseen ja vesiensuojeluun tähtäviä toimenpiteitä. Maanomistajille on pyritty tarjoamaan heidän tavoitteittensa mukaista neuvontapalvelua”, kertoo hankkeen ohjauksesta vastannut erityisasiantuntija Katja Matveinen maa- ja metsätalousministeriöstä.

Hankeessa on kehitetty yhdessä alan ammattilaisten kanssa uusia metsänhoidon suositusten mukaisia toimintamalleja, joiden myötä maanomistajat ja metsäammattilaiset voivat täydentää metsän- ja luonnonhoidon käytäntöjään keinoilla, jotka turvaavat metsänkäytön kestävyttä.

Monimetsä-koulutustilaisuuksia on järjestetty kuluvan vuoden aikana eri puolilla Suomea ja niihin on osallistunut yli 700 metsäammattilaista. Metsänomistajia palveleekin nyt hankkeen myötä suuri joukko toimijoita, jotka tietävät, mitä talousmetsien luonnonhoitoon liittyviä odotuksia heidän työhönsä kohdistuu niin metsänomistajien kuin heidän työnantajiensakin suunnalta.

Pysy tiukasti asiassa. Kerro lopuksi, mitä seuraavaksi tapahtuu.

Metsäalan ammattilaiset selvittävät jatkossa esimerkiksi puukaupan suunnittelun yhteydessä aiempaa kattavammin, millaisia tavoitteita metsänomistajalla on ympäristöasioissa. Metsänomistajat voivat lisäksi itsekkin nostaa hakkuu- ja hoitotöihin liittyvät luonnonhoitokeinot keskusteluun hankkeen yhteydessä kehitetyn tarkistuslistan ja neuvontatyökalun avulla.

Kerro, mihin kokonaisuuteen hanke liittyy. Muista lisätietolinkit ja lisätiedon antajat sekä kuvat.

Maa- ja metsätalousministeriön rahoittama Monimetsä-hanke on osa metsien käytön kokonaiskestävyyteen tähtäävän Suomen kansallisen metsästrategian toteuttamista.

Loppuraportti: Toimintamalleja monimuotoisen metsäluonnon tuottajille
Monimetsä-hanke: www.metsakeskus.fi/monimetsa-hanke

Pyri pitämään tiedote sivun mittaisena.

Lisätietoja:
Katja Matveinen, erityisasiantuntija, maa- ja metsätalousministeriö, puh.,
etunimi.sukunimi@mmm.fi

(Tätä mallitiedotetta on lyhennetty, koko tiedotteen voit lukea osoitteesta: www.mmm.fi/artikkeli/-/asset_publisher/talousmetsien-luonnonhoitoon-loytyy-seka-halua-etta-keinoja.)

SOME-ESIMERKKI

Myös sosiaalisessa mediassa tavoitteena on tehdä suunniteltua ja suunnattua viestintää, jolla oma asia tuodaan lähemmäksi kohderyhmiä.

Sosiaalisessa mediassa monimutkaisetkin viestinnän tavoitteet kokonaiskestävyyden vahvistamisesta on osattava tiivistää pariin lyhyeen virkkeeseen ja yhteen asiaan päivitystä kohti. Jos jotakin jää sanomatta, sano se myöhemmin tai jatka alkuperäistä viestiä samaan viestiketjuun lisäämälläsi täydennysviestillä.

Kirjoita omalla tyylillä mutta selkeästi ja ymmärrettävästi. Vältä erikoissanastoa.

Liitä päivitykseesi kuvaava tunniste (hashtag), linkkejä ja kuvia, sillä muuten viestiäsi eivät huomaa algoritmit eivätkä muutkaan. Varmista tiedon oikeellisuus ennen julkaisemista, mutta jos teet virheen, myönnä, korjaa ja pahoittele välittömästi. Vastaa esitettyihin kysymyksiin. Jos et tiedä vastausta, myönnä asia avoimesti ja kerro palaavasi asiaan selvityksen jälkeen.

Uskottavuutesi lisäämiseksi keskustele somessa muustakin kuin työasioistasi, vaikka tavoitteesi olisi ennen muuta tehdä KMS-hankeviestintää ja toimia asiantuntijana. Ole positiivinen. Älä provosoidu, ole aina ystävällinen ja rakentava.

KMS-HANKEVIESTINNÄN ARVOT

Luotettavuus. Luotettavuus on kaiken toiminnan perusta. Riippumattomuuteen ja puolueettomuuteen pyrkiminen ovat viestinnän kulmakiviä. Julkaisemasi tieto on oikeaa.

Avoimuus. Viestintä on avointa ja läpinäkyvää. Hankkeista kerrotaan aktiivisesti, ennakoivasti ja oikea-aikaisesti. Työn tulokset jaetaan laajempaan käyttöön.

Tasapuolisuus. Eri näkökulmat ja myös kritiikki otetaan viestinnässä tasapuolisesti huomioon.

Ymmärrettävyys. Ymmärrettävyys on onnistuneen viestinnän edellytys. Viestinnän kieli on asiallista, selkeää ja ymmärrettävää.

Vuorovaikutteisuus. Viestintä on keskustelevaa ja avointa. Mitä laajempaa keskustelua ja yhteistyötä ovat, sitä parempi on lopputulos.

Lisätietoa viestinnän suunnittelusta kuten kohderyhmien valinnasta, hyvän tiedotteen rakenteesta ja kriisiviestinnästä löydät lukuisista verkossa julkaistuista oppaista mm. hakusanoilla viestintäsuunnitelma, viestintästrategia, mediaviestintä.

Lisätietoa KMS-hankeviestinnästä:
Katja Matveinen, erityisasiantuntija,
maa- ja metsätalousministeriö,
katja.matveinen@mmm.fi, p. 0295162287